

نشست علمی پژوهشی: تأثیر تهاجم فرهنگی بر سبک زندگی زنان طلبه

استاد مدعو: حجت الاسلام و المسلمین آقای مهدی جعفری

مخاطبین: طلاب و اساتید

معاونت پژوهش مدرسه علمیه حضرت خدیجه (سلام الله علیها) بندرماهشهر اقدام به برگزاری نشست علمی پژوهشی با موضوع «تأثیر تهاجم فرهنگی بر سبک زندگی زنان طلبه» با حضور حجت الاسلام و المسلمین استاد آقای مهدی جعفری ویژه طلاب و اساتید به صورت حضور در سالن اجتماعات حوزه روز یکشنبه مورخ ۲۵ شهریور ماه ۱۴۰۳، نمود.

حجت الاسلام و المسلمین جعفری ضمن عرض تبریک به مناسبت آغاز تحصیلی جدید، بیان کرد: موضوع تهاجم فرهنگی در دنیای کنونی بر فضای زندگی طلاب از مباحث بسیار مهمی است که باید آسیب‌شناسی شود چراکه بدون آن و بدون نگاه به گذشته که حوزه از کجا شروع شده و چه دوره‌ای را سپری کرده در سالهای دیگر با هویت طلبگی جدید و یا با هویت حوزه جدید آشنا خواهیم شد. باید در زندگی مسئله تهاجم فرهنگی را باید به خوبی بشناسیم و بدانیم که برخی از آنها از سوی غربیان است و برخی از آنها از سوی سبک زندگی جامعه که غلط بوده وارد زندگی طلبگی شده است. البته باید گفت که همه موارد مربوط به تهاجم فرهنگی نیست و مصادیق متعددی مربوط به این مسئله وجود دارد.

ایشان در ادامه گفت: آن چیزی که امروزه مورد تهاجم قرار گرفته است تغییر سبک زندگی افراد جامعه که مخصوصاً این سبک در زندگی طلاب علی‌الخصوص طلاب خواهر قابل مشاهده است؛ چراکه زنان طلبه از سه جهت مورد تهاجم قرار گرفته‌اند که عبارتند از: ۱. مسلمان و شیعه بودن آنها، ۲. زن بودن آنها، ۳. طلبه بودن آنها. اما طلاب باید این را در نظر بگیرند که آنها با توجه به علمی که دارند می‌توانند امام و هدایتگر جامعه باشند چراکه قرآن کریم می‌فرماید: «و جعلنا للمتقین اماماً». بنابراین باید در این راستا اصول مسلمان بودن، زن بودن و طلبه بودن خود را در مقابل تهاجم فرهنگی غربی یا سبکهای نادرست در جامعه، حفظ کند.

آقای جعفری درباره مصادیق تهاجم فرهنگی اشاره کرد و گفت: تهاجم فرهنگی یعنی نشانه گرفتن اندیشه‌ها است. در واقع اندیشه‌ها هستند که سبک زندگی انسان‌ها را می‌سازد همانطور که شیطان با استفاده از اندیشه انسان به او حمله می‌کند. هرچند که اندیشه انسانها متفاوت است. این تهاجم ممکن است نسبت به مسائل مادی باشد یا معنوی. مثلاً در مسائل اعتقادی ممکن شخص خداوند را قبول دارد اما در زندگی او می‌بینید ضعیف است چراکه دسته‌ای از اصول فرهنگهای نادرست و اهتمام به نگاه مردم و تأثیرپذیری آن سبکها و فرهنگها وارد زندگی او شده است به طوریکه در زندگی شخص وسائل غیر ضروری یا استفاده بیش از حد از فضای مجازی، حضور بی حد و مرز در جلسات غیر ضروری دیده می‌شود. تهاجم فرهنگی یعنی دوتا گروه با دو اندیشه متفاوت که برخی از فرهنگهای غیراصولی در حال کپی برداری هستند. قرآن کریم انسانها و جوامع را دو دسته تقسیم می‌کند: ملت مستضعف و مستکبر که هر کدام چند قسم است: استضعاف سیاسی (یک کشور مستضعف و مستکبری به کشور دیگری حمله می‌کند)، استضعاف اقتصادی، استضعاف فرهنگی که این قسم مهم است چونکه تهاجم فرهنگی. هر طلبه‌ای باید بداند برای انجام هر عملی پشت صحنه آن عمل یک اندیشه‌ای وجود دارد بداند پوشش او، لباس او، مدل مو او و دیگر مصادیق یک اندیشه و یک نگاه خاص دارد. تهاجم فرهنگی هم یک سبک رفتاری، یک سبک اخلاقی، یک سبک تعاملات اجتماعی خاص دارد که رفته رفته در زندگی ما نفوذ کرده است. همانطور که در مسئله تاریخچه کشف حجاب در کشور ترکیه، افغانستان و ایران (رضاشاه) و موارد دیگری غیر از حجاب به صورت مرحله‌ای در کشورهای مسلمان مورد هدف قرار گرفت. یک طلبه باید طوری زندگی کند که این تهاجمات غربی و اصول نادرست و غلط افکار جامعه را کنار بگذارد و خطوط و احکام شرعی خداوند متعال را در نظر بگیرد. بداند که توحید و خداشناسی از اهم واجبات و مهمات زندگی اوست.

ایشان در ادامه بیان کرد: مسئله تهاجم فرهنگی در دو مورد می‌توان بحث کرد: ۱. مصداق شناسی ۲. قبول این تهاجمات در صورت علم به آنها. در مورد مصداق شناسی می‌توان به مواردی از جمله: ۱. در نظر گرفتن کسب علم برای درآمد، ۲. بی‌ارزش دانستن علوم حوزوی، ۳. ترویج خرافه‌ها (مثلاً دیدن مسائلی در فضای مجازی و به دنبال آن رفتن)، ۴. ترویج فرهنگ لذت‌گرایی و خوی حیوانی، اشاره کرد؛ یک طلبه در موارد مصادیق تهاجم فرهنگی نباید اهل تبرج باشد؛ نباید مدام جلسات غیر ضروری و نگاه‌های غیر ضروری داشته باشد. یک طلبه برای اینکه فرد تأثیرگذاری باشد به سنت و سیره اهل بیت (علیهم‌السلام) و علما توجه کند. همچون توجه به سیره آیت الله بهجت (رحمة الله علیه) که حتی بعد از وفاتشان کلام، رفتار و منش ایشان تأثیرگذار است. این نکته را باید در نظر گرفت که یکی از معضلات اخلاقی که دارد اتفاق می‌افتد کثرت اطلاعات بیهوده است. باید در این مورد وقت و زمان خاص در نظر گرفته شود مثلاً دو تا ده دقیقه یا بیست دقیقه آن هم دیدن مطالب مفید اگر مطالب نادرست و غلط باشد در زندگی تأثیر می‌گذارد رفته رفته تنبلی بار می‌آورد و حتی دیدن فیلمها و صوتها مهم اخلاقی علما تأثیرگذار نخواهد بود، دیر متوجه مطالب خواهد شد.

مسئله دیگر با وجود دانستن این تهاجمات فرهنگی چرا قبول می‌کنیم؟! این نکته مهم است چراکه بعضی از شخصیتها، شخصیتشان منفعل است همواره می‌خواهند هم‌رنگ جماعت و جامعه باشند. اگر جامعه اینکار را انجام داد خودش هم انجام می‌دهد اگر نبود کاری نمی‌کند. اینک چرا این افراد شخصیت منفعل دارند چونکه ضابطه‌ها و اصولها را متوجه نشده است. حجابش با در نظر گرفتن شرایط جامعه تغییر می‌دهد تحت تأثیر جامعه است. در چنین مواردی باید ایستاد و مبانی را محکم کرد. هر طلبه‌ای باید هم عقل نظری را و هم عقل عملی را در نظر بگیرد. عقل نظری یعنی اینکه وقتی فهمید قاعده وجود دارد که حیات ابدی در آخرت است نه در دنیا باید محکم در مقابل امیال دنیوی و خواسته‌ها و اندیشه‌ها دنیوی و تهاجم فرهنگی بایستد.

حجت‌الاسلام و المسلمین جعفری در ادامه فرمود: یک طلبه باید امورات خود را تنظیم کند بداند رسیدگی به شوهرداری، فرزندداری، کار و شغل محدودیت دارد؛ باید برای خودش زمان خاصی جهت عبادت و خلوت با خدا بگذراند. فضای زندگی طلبه باید بانشاط باشد اگر متوجه شدید که نشاط وجود ندارد یعنی امورات غیر طلبگی وارد زندگی شده است. هر شخصیت مؤمن و طلبه‌ای باید تابع قوانین و احکام الهی باشد. طلبه با توجه به سیره حضرت زهرا (سلام الله علیها) در حین فرزندداری یاد خدا و ذکر خدا را فراموش نکند و این می‌شود عبادت. اگر مادری (فرق بین طلبه و غیر طلبه نیست) بگوید من به خاطر رسیدن به فرزند و شوهر به کارهای عبادی نمی‌رسم این یک تهاجم فرهنگی است این یک سبک زندگی غلط است. بنابراین یک طلبه باید شخصیت مستقل داشته باشد حرفها و مسائل فرهنگی غلط و غریبی روی او تأثیر نگذارد. پایبند به احکام الهی باشد و تنها باید از خداوند متعال ترسید چراکه باعث نشاط است و از طرفی تا دینش حفظ شود.

والحمد لله رب العالمین